

De oudste veteraan in de VS

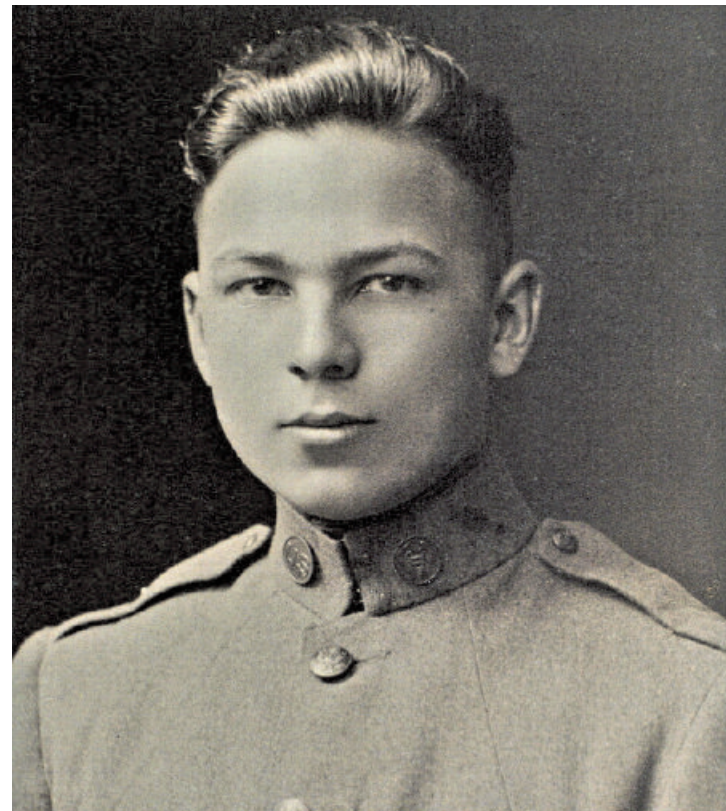
Op Gap View Farm woont Frank Buckles, de laatste woordvoerder van de WO I-veteranen. Michiel Hegener op bezoek bij een meer dan kras oudje. 'Callisthenics' houden hem in conditie.

Door MICHIEL HEGENER

Een lange oprijlaan voert naar de Gap View Farm uit 1774. Dit is Virginia maar het lijkt meer Somerset. Vanaf de colonnade bij de voordeur kijk je uit over golvende begraste en beboste heuvels, binnen voelt het eeuwen oud. On-Amerikaans haast, maar niettemin werd Gap View Farm de afgelopen jaren een bastion van amerikanisme. Dat kwam doordat de laatste Amerikaanse veteranen van de Eerste Wereldoorlog stuk voor stuk overleden, totdat alleen de boer in ruste van Gap View Farm resteerde. Korporaal b.d. Frank Buckles is een monument in een monument. De enige andere WO I-veteraan, Claude Choules in Australië, is geheel blind en nagenoeg doof, geeft geen interviews meer. Zijn familie liet in april weten dat hij niet lang meer onder ons zal zijn. Frank Buckles is nu de laatste woordvoerder van de 65.000.000 deelnemers aan WO I.

De afspraak voor ons gesprek was gemaakt met zijn dochter Susannah. Ik verwachtte dat een dame van tachtig met rollator de deur zou openen – maar Buckles trouwde pas in 1953 en Susannah blijkt een relatief jong ding dat energiek door het krakende trappenhuis zoekt alvorens boodschappen te gaan doen. Kort nadat ik heb plaatsgenomen in de zitkamer komt een verzorgster binnen met een rolstoel van waaruit 's werelds oudste oorlogsveteraan me vreemd aankijkt.

„Hello mister Buckles, I am Michael”. „And your second name is Hegener?” Op dat moment weet ik nog niet dat ons gesprek, dat ik op hooguit een half uur had getaxeerd, twee uur zal gaan duren. Logisch, want we hebben bijna 110 levensjaren te bespreken. Minder logisch is Buckles' conditie. Nog maar vijf jaar geleden bestuurd hij voor het laatst een tractor en nu schittert hij door soms het ene been over het andere te zwiepen. „Callisthenics”, zegt hij. „Ik doe al oefeningen sinds ik een jongen was.” Iedere ochtend begint hij met rek- en strekoefeningen, hij werkt dagelijks met gewichten – „maar nu alleen nog van drie en vier pond” – en eens per week komt zijn trainer langs. Callisthenics, een gymnastiekvariant, ontdekte Buckles tijdens

Buckles gefotografeerd tijdens WO I.

zijn drie jaar in een Jappenkamp op de Filipijnen – de enige episode die ik onbesproken moest laten, had Susannah gezegd, „wegens de wreedheden”.

Dat Buckles nu de laatste WO I-veteraan is komt mede doordat hij al op zijn zestiende in dienst trad. „Ik meldde me bij een rekruteringsstation, zei dat ik achttien was, en werd weggestuurd want je moest 21 zijn. Dus na een tijdje kwam ik weer, bij dezelfde keuringssergeant – en deze keer was ik 21! Het was een aardige man: ik moest een test doen, kwam erdoor en kreeg toen te horen dat ik te weinig woog. Dus ik naar de mariniers, maar daar was ik net iets te kort. Uiteindelijk werd ik geaccepteerd bij de First Ft. Riley Casual Detachment.” Met de Carpathia, het schip dat zes jaar eerder de zinkende Titanic te hulp was gekomen, voer Buckles in december 1917 naar Frankrijk waar hij ambulancechauffeur werd. „Ik kwam Britse en Franse soldaten tegen die erg te lijden hadden, ze waren blij dat wij kwamen.” Zelf leed hij niet – „it was alright with me!” – afgezien van het eten dan: „bonen en water. Zodra we wat geld hadden doken we een restaurant in.”

Vragen naar de gruwelen aan het front, waarvan hij als ambulancierijder toch veel moet hebben gezien, leveren niets op – maar Buckles vertelt in detail over zijn ontmoeting met Amerika's hoogste militair ooit, *general of the armies* John Pershing (1868-1948), opperbevelhebber van de VS in de eerste wereldoorlog. Het was in 1919, in Oklahoma City waar Buckles een opleiding stenografie volgde. „Eerst was er een parade voor Pershing, later gaf hij een receptie. Ik ging er alleen heen, in mijn uniform. Omdat ik hetzelfde Missouri-accent had als hij vroeg Pershing

waar ik vandaan kwam. Ik zei: ik ben geboren op mijn vaders boerderij in North Bethany, Harrison, Missouri. En Pershing zei: dat is 33 mijl in vogelvlucht van mijn geboorteplaats.” Buckles kijkt me even streng aan: „Heb je er enige twijfel aan of ik in het leger zat?” Never, garandeer ik, en vraag of anderen dat dan wel doen? Buckles: „Ha! Generaal Pershing in ieder geval niet! Hij had serie-nummer 1, ik 155577.”

Inmiddels is Buckles gewend geraakt aan ontmoetingen met beroemdheden. Aan de muur hangt een foto waar president Jacques Chirac hem het Légion d'Honneur opspeldt. Met minister van Defensie Robert Gates besprak hij de plicht van Amerika om eens een behoorlijk monument neer te zetten voor de gesneuvelden uit WO I. Op een foto met George Bush in het Witte Huis noteerde de commandant in chief *Thanks for serving – God bless*.

Buckles dient nog steeds: door af en toe de media te woord te staan – „ik krijg veel *free publicity*” – en door bij ons te blijven als laatste interviewbare link met de Great War. „Ik voel me helemaal niet oud”, zegt hij stellig, maar hij wil het wel worden. „Om mijn leeftijd te berekenen moet je een sterke overlevingsdrang hebben en belangstelling houden.” Hij heeft net weer een boek uit – *We Will Remember Them – Voices From the Aftermath of the Great War*, en twijfelt aan mijn bericht dat de oudste mens ooit, Jeanne Calment, 122 werd. „Hmm. Voor zover ze weten. In Ecuador leven oudere mensen. Ik ben daar geweest en 110, 115 jaar was gebruikelijk. Blijf aan sport doen, dan word je honderd”, garandeert hij bij mijn vertrek, zwaaiend als een zestigjarige.

Korporaal b.d. Frank Buckles in zijn huis in Virginia. Foto M. Heger